

SIUNČIAMA EL. PAŠTU: sumin@sumin.lt;

PASTABOS

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9, 12, 17 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-9

UAB „Bitė Lietuva“ susipažinusi su Vyriausybės nutarimo dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9, 12, 17 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo (**Įstatymo projektas**) projektu Nr. XIVP-9 (**Nutarimo projektas**), teikia šias pastabas.

Apgailestaujame, kad Nutarimo projekte siūloma nepritari Įstatymo projektui, kuriuo siekiama išspręsti įsisenėjusias problemas plačiajuosčio interneto prieigos paslaugų rinkoje. Šioje rinkoje didelę įtaką turintis operatorius, užimantis 59% rinkos dalį ir valdantis 97% infrastruktūros, pastarąjį dešimtmetį tik didino savo rinkos dalį, o paslaugos teikėjų šioje rinkoje mažėja. Tai reiškia, kad dabartinis reguliavimas, kuris nesudaro sąlygų taikyti ekonominio atkartojamumo testo (angl. „economic replicability test“) didelę įtaką turinčio operatoriaus kainodarai, yra neveikiantis ir konkurencijos sąlygų neužtikrina. Nekeičiant esamo teisinio reguliavimo, ir toliau nebūtų skatinamos investicijos į greitaeigio interneto ryšio paslaugų plėtrą ir Lietuva, neseniai pirmavusi pasaulyje pagal interneto ryšio greitį, ir toliau didintų savo atsilikimą šioje srityje nuo kitų šalių. Daugiau duomenų apie situaciją fiksuoto interneto rinkoje pateikiame pridėtame pristatyme (Priedas Nr. 1).

Nepritariant Įstatymo projektui Nutarimo projekte daroma klaidinga išvada, kad neva Įstatymo projektas paneigtų iš ES teisinio reglamentavimo kylančią nacionalinės reguliavimo institucijos (RRT) diskreciją tiek apibrėžti atitinkamą rinką, tiek atlikus atitinkamos rinkos tyrimą nustatyti įpareigojimus.

Pirmiausia, Įstatymo projekte nėra pateikiamas nei rinkos apibrėžimas, nei ribojama RRT kompetencija atlikti rinkos tyrimus, jų metu apibrėžti rinkas ir pripažinti ūkio subjektus turinčiais didelę įtaką.

Įstatymo projekte įvardintos „didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinka“ ir „didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams rinka“ atitinka šių rinkų įvardijimą Komisijos rekomendacijoje [2014/710/ES \(Rekomendacija\)](#) – priedo 3a ir 3b punktuose nurodytas rinkas. Šių rinkų pavadinimai jau yra nusistovėję ES reguliavime ir ES valstybės narės, o juo labiau nacionalinės reguliavimo institucijos, negali jų keisti savo sprendimais.

Įstatymo projektas niekaip neriboja nacionalinės reguliavimo institucijos teisės atlikti tyrimus šiose rinkose, jas apibrėžti ir pripažinti atitinkamus operatorius turinčiais didelę įtaką.

Antra, Įstatymo projekte siekiama pagrindinio tikslo – nustatyti, kad tie ūkio subjektai, kuriuos nacionalinė reguliavimo institucija yra, atlikus tyrimą, pripažinusi turinčiais didelę įtaką minėtos rinkose (3a ir 3b rinkose pagal Rekomendaciją), taikytų ekonominio atkartojamumo testą savo kainodarai. Tokiu būdu būtų užtikrinama, kad didelę įtaką turinčio ūkio subjekto kainodara nesudarytų sąlygų išstumti kitų konkurentų dėl vadinamojo „maržos suspaudimo“ (angl. „margin squeeze“).

Įstatymo projekto 17 str. 1-1 d. numatytas įpareigojimas dėl ekonominio atkartojamumo testo taikymo turi būti taikomas visais atvejais 3a ir 3b rinkose didelę įtaką turintiems subjektams. Tai yra nustatyta Komisijos aiškinamajame rašte [SWD\(2014\) 298](#), kurio 50 psl. nurodoma, kad Komisijos rekomendacijos [2013/466/EU](#) dėl nediskriminavimo įpareigojimo taikymo (numatančios ekonominio atkartojamumo testo taikymą) visais atvejais turi būti taikomos 3a ir 3b rinkose:

It is important to highlight that a market defined to include all wholesale products described by the above mentioned characteristics does not in any way prejudice NRAs' scope to decide on the most appropriate and proportionate remedy (or remedies) to be imposed on the SMP operator in order to address the identified competition problems on the market. In this respect, a question on the applicability of the Recommendation on non-discrimination obligations and costing methodologies and the Recommendation on regulated access to Next Generation Access Networks (NGA) could arise. These recommendations would in principle always apply to markets 3a and 3b.

Dėl šių priežasčių nacionalinės reguliavimo institucijos iš esmės neturi laisvos diskrecijos teisės nuspręsti netaikyti šių įpareigojimų šiose rinkose. Todėl Įstatymo projekto nuostata, įpareigojanti didelę įtaką turinčiais pripažintus ūkio subjektus visais atvejais taikyti ekonominio atkartojamumo testą, neriboja nacionalinės reguliavimo institucijos kompetencijos dėl tokio pobūdžio įpareigojimų taikymo, tačiau užtikrina Rekomendacijos taikymą *ex ante* reguliuojant šias rinkas. Pažymėtina, kad šis testas jau yra sėkmingai taikomas kitose ES šalyse – pvz., Austrijoje, Slovėnijoje.

Taip pat nepritariame Vyriausybės pozicijai, jog Įstatymo projekto nuostatos nustatytų Konkurencijos tarybos ir Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijų persidengimą ar dubliavimą. Įstatymo projekto numatyta, kad RRT būtų atsakinga už ekonominio atkartojamumo testo taikymo kontrolę, o Konkurencijos taryba atsakinga už reikalavimo taikyti tokį testą pažeidimus, nes tai atitiktų piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, kas priskirtina Konkurencijos tarybos kompetencijai. Dėl šių nuostatų ir kompetencijos paskirstymo gali būti diskutuojama, tačiau principinis reikalavimas taikyti ekonominio atkartojamumo testą turi būti įtvirtintas įstatymu ir neprieštarauja ES nustatytam teisiniam reguliavimui.

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Pranas Kuisys

Priedas Nr. 1: Pristatymas dėl situacijos Lietuvos fiksuoto interneto rinkoje.